

Inhoud

Woord vooraf

1 Plan van aanpak

2 Prestaties

- Prestatie 1 Wat is eerste hulp en wat is een eerstehulpverlener?
- Prestatie 2 De vijf belangrijke punten van de eerstehulpverlening
- Prestatie 3 Verband- en hulpmiddelen
- Prestatie 4 Huid en slijmvliezen
- Prestatie 5 Wonden
- Prestatie 6 Kleine ongevallen
- Prestatie 7 Brandwonden
- Prestatie 8 Oogletsels
- Prestatie 9 Bloed, hart en bloedvaten
- Prestatie 10 Ernstig uitwendig bloedverlies
- Prestatie 11 Botten en gewrichten
- Prestatie 12 Kneuzing en verstuiking
- Prestatie 13 Botbreuken en ontwrichting
- Prestatie 14 De ademhalingsorganen
- Prestatie 14a Schakels in een keten: de vitale functies
- Prestatie 15 Stoornissen in het bewustzijn: bewusteloosheid
- Prestatie 16 Stoornissen in het bewustzijn: flauwte
- Prestatie 17 Stoornissen in de ademhaling
- Prestatie 17a Stoornissen in de ademhaling én het bewustzijn
- Prestatie 18 Vergiftiging
- Prestatie 19 Kennis van het menselijk lichaam

Prestatie 17 Opdrachtblad 1

Stoornissen in de ademhaling

Beoordelen van de ademhaling

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Na het beoordelen van het bewustzijn moet je de ademhaling beoordelen. Je weet nog niet hoe je als eerstehulpverlener moet handelen volgens de richtlijnen van Het Oranje Kruis bij het beoordelen van de ademhaling.

2 Opdracht (Verwerkingsblad 1)

- 1 Zoek met je groepje uit hoe je de ademhaling van een slachtoffer moet beoordelen (vraag 1).
- 2 Schrijf al deze punten op.
- 3 Laat je oplossing controleren door je instructeur en vraag hem ook om te demonstreren hoe je in de praktijk de ademhaling van een slachtoffer beoordeelt.
- 4 Oefen met je groepje hoe je een slachtoffer benadert, hoe je eerst het bewustzijn van een slachtoffer beoordeelt en daarna de ademhaling.

- 5 Maak een korte presentatie voor de gehele groep waarin je duidelijk maakt hoe je de ademhaling van een slachtoffer kunt beoordelen. (Je mag dit ook doen in de vorm van een PowerPoint-presentatie.)

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 3 en 4
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Flip-over en stiften, sheet en overheadprojector, bord en krijt

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17 Opdrachtblad 2

Stoornissen in de ademhaling

Beoordelen en veiligstellen van de ademhaling

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Om de normale ademhaling veilig te stellen bij een bewusteloos slachtoffer moet je deze in de stabiele zijligging leggen.

Je bent nog niet bekend met de techniek van de stabiele zijligging.

2 Opdracht (Verwerkingsblad 1)

1 Zoek met je groepje uit waarom en wanneer je een slachtoffer in een stabiele zijligging moet leggen (vraag 2).

2 Zoek ook uit hoe je de stabiele zijligging moet toepassen bij een bewusteloos slachtoffer.

3 Schrijf al deze punten op.

4 Laat je verwerking controleren door je instructeur en vraag hem om te demonstreren hoe je in de praktijk de stabiele zijligging uitvoert bij een bewusteloos slachtoffer.

5 Oefen met je groepje hoe je een slachtoffer benadert, welke aanpak je toepast (wat beoordeel je allemaal) en hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging legt.

6 Laat de uitvoering controleren door je instructeur.

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 4
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17 Opdrachtblad 3

Stoornissen in de ademhaling

Beoordelen van de ademhaling en verslikking

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Soms ontstaat er een gedeeltelijke of gehele afsluiting van de luchtweg doordat het slachtoffer zich verslikt in voedsel of in een voorwerp. Er zijn verschillende methoden om een slachtoffer te helpen dat zich heeft verslikt. Je kent nog niet alle methoden

2 Opdracht (Verwerkingsblad 1)

- 1 Zoek met je groepje uit welke twee groepen er worden onderscheiden bij slachtoffers die zich verslikken (vraag 3).
- 2 Zoek ook uit hoe je een gedeeltelijke of gehele afsluiting van de luchtweg kunt opheffen bij een slachtoffer dat niet meer hoest, maar nog wel bij bewustzijn is (vraag 4).
- 3 Laat je verwerking controleren door je instructeur en vraag hem om te demonstreren hoe je in de praktijk een slachtoffer helpt dat zich heeft verslikt (op deze verschillende manieren).
- 4 Oefen met je groepje hoe je een slachtoffer benadert, welke aanpak je toepast en hoe je een slachtoffer met een verslikking kunt helpen.
- 5 Laat de uitvoering controleren door je instructeur.
- 6 Probeer met je groepje een schema te maken van hoe je handelt bij een slachtoffer dat zich heeft verslikt.
- 7 Laat het schema controleren door je instructeur.

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 4
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Groot vel papier

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17 Opdrachtblad 4
Stoornissen in de ademhaling
Inschakelen van professionele hulp

Alle auto's die vanaf 2009 nieuw op de markt komen, zullen in staat zijn om na een ongeluk zelf het noodnummer 112 te kiezen. Dit kan jaarlijks zeker 2.000 Europeanen het leven redden. Hulpdiensten verliezen immers geen tijd meer en hoeven ook niet meer te zoeken waar het ongeluk precies is voorgevallen. Leidende figuren uit de auto-industrie en van de Europese Commissie zijn het daarover eens geworden.

De komende jaren zijn nodig voor verdere ontwikkeling van de technologie en voor proefnemingen, te beginnen in 2006. Iedere auto moet na een crash volledig automatisch of handbediend, naar keuze van de bestuurder, een publiek antwoordpunt bellen en de exacte locatie doorgeven. Dit moet een levensreddende tijdwinst geven. Het systeem heet "e-call". De overheid zal hiervoor een dicht netwerk van antwoordpunten moeten opbouwen.

Auto belt zelf 112 na ongeval

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de "schakels in de keten van overleven" zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Een bewusteloos slachtoffer dat in de stabiele zijligging ligt, kan daar natuurlijk niet blijven liggen. Er moet zo snel mogelijk professionele hulp worden ingeroepen. Kijk nog eens even bij prestatie 2, opdrachtblad 2. Het moment waarop professionele hulp moet worden ingeroepen is niet altijd hetzelfde. Je weet nog niet precies wanneer je professionele hulp moet inroepen.

2 Opdracht (Verwerkingsblad 1)

- 1 Zoek met je groepje uit wanneer je bij een bewusteloos slachtoffer met een normale ademhaling professionele hulp moet inschakelen (vraag 5a).
- 2 Zoek ook uit wanneer je bij een slachtoffer dat zich heeft verslikt professionele hulp moet inschakelen (vraag 5b).
- 3 Zoek ook uit wanneer je bij een slachtoffer met ernstige uitwendig bloedverlies professionele hulp moet inschakelen (vraag 5c).
- 4 Maak een korte presentatie voor de gehele groep waarin je je bevindingen duidelijk maakt. (Je mag dit doen in de vorm van een PowerPoint-presentatie.)

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk) Hoofdstuk 3, 4 en 6

- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Flip-over en stiften, sheet en overheadprojector, bord en krijt

Tijd: 15 minuten

Prestatie 17 Opdrachtblad 5

Stoornissen in de ademhaling

Ziekten en letsels bij stoornissen in de ademhaling

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Er is een aantal bijzondere stoornissen in de ademhaling waar je als eerstehulpverlener speciale hulp moet verlenen. Je weet nog niet welke stoornissen dat zijn en welke hulp je daarbij moet verlenen.

2 Opdracht (Verwerkingsblad 1)

- 1 Zoek met je groepje uit wat de oorzaken kunnen zijn van een stoornis in de ademhaling (vraag 6).
- 2 Zoek ook uit waar je de verschillende slachtoffers van een stoornis in de ademhaling aan herkent en welke eerste hulp je dan moet verlenen (vraag 7).
- 3 Laat je verwerking controleren door je instructeur.

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 2 en 4
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)

Tijd: 20 minuten

1. Prestatie 17 Verwerkingsblad 1

Stoornissen in de ademhaling

- 1 Hoe beoordeel je de ademhaling van een slachtoffer?
Stap 1
Stap 2
Stap 3
Stap 4
Stap 5
- 2 Waarom en wanneer leg je een bewusteloos slachtoffer in de stabiele zijligging?
- 3 Niet aan elk slachtoffer dat zich heeft verslikt moet dezelfde eerste hulp worden verleend. Welke twee groepen worden onderscheiden?
- 4 Welke eerste hulp verleen je, en in welke volgorde, aan een slachtoffer dat zich heeft verslikt en niet meer hoest?
- 5 Wanneer moet je professionele hulp inschakelen bij:
 - a een bewusteloos slachtoffer met een normale ademhaling?
 - b een slachtoffer dat zich heeft verslikt?
 - c een slachtoffer met ernstig uitwendig bloedverlies?
- 6 Noem drie oorzaken van een ademhalingsstoornis.
 - 7a Hoe herken je een slachtoffer van oorzaak 1 en welke eerste hulp verleen je?
 - b Hoe herken je een slachtoffer van oorzaak 2 en welke eerste hulp verleen je?
 - c Hoe herken je een slachtoffer van oorzaak 3 en welke eerste hulp verleen je?
 - d Hoe herken je een slachtoffer van oorzaak 4 en welke eerste hulp verleen je?

Prestatie 17a Opdrachtblad 1

Stoornissen in de ademhaling én het bewustzijn

Beoordelen van het bewustzijn en de ademhaling: borstcompressies
(als extra prestatie voor die leerlingen die meer willen weten)

- 1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Een slachtoffer dat bewusteloos is en geen ademhaling heeft, moet niet in de stabiele zijligging worden gelegd, maar moet je borstcompressies geven. Je bent nog niet bekend met de techniek van het geven van borstcompressies.

- 2 Opdracht

- 1 Zoek nog eens met je groepje uit hoe je een slachtoffer benadert, hoe je het bewustzijn controleert en de ademhaling.
- 2 Schrijf al deze punten op.

- 3 Zoek ook uit hoe je een slachtoffer dat bewusteloos is en geen ademhaling heeft borstcompressies moet geven.
- 4 Bespreek de resultaten met je instructeur en vraag hem om te demonstreren hoe je in de praktijk borstcompressies geeft aan een slachtoffer.
- 5 Oefen met je groepje op een reanimatiepop hoe je een slachtoffer borstcompressie geeft.
- 6 Laat de uitvoering controleren door je instructeur.
- 7 Zoek ook uit op welk moment je professionele hulp inschakelt als je moet beginnen met het geven van borstcompressies.
- 8 Maak een korte presentatie voor de gehele groep waarin je duidelijk maakt hoe je borstcompressies geeft aan een slachtoffer en wanneer je alarmeert. (Je mag dit in de vorm van een PowerPoint-presentatie doen.)

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 3, 4 en 5
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Reanimatiepoppen
- Flip-over en stiften, sheet en overheadprojector, bord en krijt

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17a Opmachtblad 2

Stoornissen in de ademhaling én het bewustzijn

Beoordelen van het bewustzijn en de ademhaling, borstcompressies, mond-op-mondbeademing, mond-op-neusbeademing

(als extra prestatie voor die leerlingen die meer willen weten)

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Je weet ook dat je een slachtoffer dat bewusteloos is en geen ademhaling heeft borstcompressies moet geven. Na de borstcompressies moet je het slachtoffer beademen via de mond of via de neus. Je weet nog niet hoe je mond-op-mond- of mond-op-neusbeademing moet geven.

2 Opmacht (Verwerkingsblad 1)

1 Vraag je instructeur naar de methoden van mond-op-mondbeademing en mond-op-neusbeademing en vraag hem deze methoden te demonstreren. Schrijf de verschillende stappen op (vraag 1).

2 Oefen de beademing onder begeleiding van je instructeur op een reanimatiepop.

3 Zoek met je groepje uit wanneer je mond-op-neusbeademing toepast in plaats van mond-op-mondbeademing (vraag 2).

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 5
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Reanimatiepoppen

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17a Opmachtblad 3

Stoornissen in de ademhaling én het bewustzijn

**Beoordelen van het bewustzijn en de ademhaling, reanimatie
(als extra prestatie voor die leerlingen die meer willen weten)**

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Je weet ook dat je een slachtoffer dat bewusteloos is en geen ademhaling heeft borstcompressies moet geven en hoe je een slachtoffer moet beademen. Je bent nog niet helemaal bekend met de techniek van het combineren van borstcompressies en beademen. Dit noemen we reanimeren. Je weet ook nog niet wanneer je mag stoppen met de reanimatie.

2 Opmacht (Verwerkingsblad 1)

- 1 Zoek met je groepje uit hoe je borstcompressies en beademingen moet combineren.
- 2 Bespreek het resultaat met je instructeur.
- 3 Oefen het combineren van borstcompressies en beademen onder begeleiding van je instructeur op een reanimatiepop.
- 4 Zet met je groepje nog eens stap voor stap onder elkaar wat je allemaal doet vanaf het moment dat je bij het slachtoffer komt totdat je bezig bent met reanimeren. Geef duidelijk het moment aan dat je professionele hulp moet inschakelen (vraag 3).
- 5 Zoek met je groepje uit wanneer je mag stoppen met reanimeren (vraag 4).

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 5
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Reanimatiepoppen

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17a Opdrachtblad 4

Stoornissen in het bewustzijn én de ademhaling

Beoordelen van het bewustzijn en de ademhaling: reanimatie en effectief beademen (als extra prestatie voor die leerlingen die meer willen weten)

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de “schakels in de keten van overleven” zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Je weet ook dat je een slachtoffer dat bewusteloos is en geen ademhaling heeft moet reanimeren. Het kan tijdens het reanimeren gebeuren dat het beademen niet goed lukt (niet effectief is) of dat het slachtoffer moet braken. Je weet nog niet hoe je dan moet handelen.

2 Opdracht (Verwerkingsblad 1)

- 1 Zoek met je groepje uit wat je moet doen als het beademen van het slachtoffer niet effectief is (vraag 5).
- 2 Laat je verwerking controleren door je instructeur en vraag hem om te demonstreren hoe je de mond van het slachtoffer moet inspecteren en eventueel moet leegmaken.
- 3 Oefen met je groepje hoe je de mond van het slachtoffer moet inspecteren en eventueel moet leegmaken.
- 4 Laat de uitvoering controleren door je instructeur en vraag hem te demonstreren wat je moet doen als het slachtoffer gaat braken tijdens het reanimeren.
- 5 Oefen met je groepje hoe je de snelle kantelmethode moet toepassen bij een slachtoffer.
- 6 Laat de uitvoering controleren door je instructeur.
- 7 Maak een korte presentatie voor de gehele groep waarin je duidelijk maakt wat je kunt doen als het beademen bij een slachtoffer niet lukt.

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 5
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)
- Reanimatiepoppen
- Flip-over en stiften, sheet en overheadprojector, bord en krijt

Tijd: 30 minuten

Prestatie 17a Opmachtblad 5

Stoornissen in het bewustzijn én de ademhaling

Beoordelen van de ademhaling bij een slachtoffer in stabiele zijligging en draaien van stabiele zijligging naar rugligging

(als extra prestatie voor die leerlingen die meer willen weten)

1 Het probleem

Je bent bekend met de begrippen hersenfunctie, ademhaling en bloedsomloop. (Je kent het begrip vitale functies en weet wat de "schakels in de keten van overleven" zijn.)

Je weet hoe je bij een slachtoffer het bewustzijn en de ademhaling moet beoordelen en hoe je iemand van de buikligging naar de rug moet draaien. Je weet ook hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen.

Je weet ook dat je een slachtoffer dat bewusteloos is en geen normale ademhaling heeft moet reanimeren. In prestatie 17 heb je geleerd hoe je een slachtoffer in de stabiele zijligging moet leggen. Je hebt nog niet geleerd hoe je in die situatie de ademhaling moet beoordelen en hoe je een slachtoffer terug naar de rug moet draaien als het slachtoffer geen ademhaling meer heeft.

2 Opmacht

- 1 Zoek met je groepje uit hoe je de ademhaling beoordeelt bij een slachtoffer dat in stabiele zijligging ligt.
- 2 Zoek ook uit hoe je een slachtoffer van stabiele zijligging naar de rug draait.
- 3 Oefen met je groepje hoe je de ademhaling beoordeelt van een slachtoffer in stabiele zijligging en hoe je het slachtoffer op de rug draait.
- 4 Laat je uitvoering beoordelen door je instructeur.

Dit heb je nodig

- Het *Oranje Kruis Boekje* (25e druk), hoofdstuk 3, 4 en 5
- Het Internet (www.ehbo.nl of zoeken via een zoekmachine, bijvoorbeeld www.google.nl)

Tijd: 30 minuten

2.

3. Prestatie 17a Verwerkingsblad 1

Stoornissen in de ademhaling: beoordelen van de ademhaling (alleen voor leerlingen die meer willen weten)

1 Methoden van mond-op-mondbeademing en mond-op-neusbeademing pas je als volgt toe:

Stap 1

Stap 2

Stap 3

Stap 4

Stap 5

Stap 6

Stap 7

Stap 8

Stap 9

Stap 10

2 Wanneer moet je bij een slachtoffer mond-op-neusbeademing toepassen in plaats van mond-op-mondbeademing?

3 De reanimatie van een volwassene (iemand die ouder is dan een puber) is vastgelegd in een protocol. Vul in het schema hieronder de ontbrekende stappen in. Je hebt natuurlijk het eerst op gevaar gelet voor jezelf, de omstanders en het slachtoffer.

Onderstaande teksten en invulregels in vierkante kaders plaatsen verbonden door pijltjes die naar beneden wijzen, zodat een schema ontstaat

Benader het slachtoffer, vraag wat er is gebeurd en geef de opdracht: 'Doe je ogen open.'

Schud voorzichtig aan de schouders van het slachtoffer.

Geeft het slachtoffer een reactie? Nee, dan

Heeft het slachtoffer een normale ademhaling? Nee, dan

Geef 30 borstcompressies.

4 Wanneer mag je stoppen met reanimeren? Noem vier redenen:

5 Noem drie handelingen die je kunt proberen als het beademen niet effectief is.